

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника”

Кафедра обліку і аудиту

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для самостійної роботи
з дисципліни **“Облік зовнішньоекономічної діяльності”**
для студентів денної та заочної
форми навчання спеціальності
“Облік і аудит”

Івано–Франківськ
2014

Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни “Облік зовнішньоекономічної діяльності” для студентів спеціальності “Облік і аудит” / Уклад.: О.І. Жук. – Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, 2014. – 27 с.

Методичні рекомендації підготовлено згідно програми дисципліни “Облік зовнішньоекономічної діяльності”, яка входить до обов’язкового переліку курсу навчання студентів спеціальності “Облік і аудит”.

Укладач: Жук Ольга Іванівна

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри обліку і аудиту, протокол № ____ від _____ 20__ р.

© ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника”, 2014

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Навчально-тематичний план вивчення дисципліни
3. Завдання для самостійної роботи
4. Завдання для самоконтролю
5. Завдання для самостійного розв'язання
6. Теми рефератів
7. Список рекомендованої літератури

I. ВСТУП

В процесі ринкового реформування економіки України все більшого розвитку набуває зовнішньоекономічна діяльність. Серед найбільш актуальних проблем забезпечення процесу управління зовнішньоекономічною діяльністю є становлення ефективної системи бухгалтерського обліку та економічного аналізу.

Метою викладення дисципліни є систематизація наявних теоретичних матеріалів, узагальнення нормативно-розпорядчих документів з організації та методики обліку і аналізу зовнішньоекономічної діяльності. Студенти повинні крім теоретичних знань добре засвоїти навички практичної роботи по зовнішньоекономічних операціях, знати документацію, реєстри, форми, які при цьому застосовуються.

Викладення даної дисципліни дає можливість засвоїти особливості обліку і аналізу зовнішньоекономічної діяльності, ознайомитись з існуючими проблемами в даній сфері. Зовнішньоекономічні операції реалізуються в середовищі загальноприйнятих і, як правило, уніфікованих міжнародних правил. Тому бухгалтерський облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності повинні всебічно охоплювати її форми і різновиди, з одного боку, а також бути адаптивними до обліково-аналітичної системи господарювання взагалі, з іншого боку. Саме такий підхід покладено в основу вивчення курсу. Маючи певні знання з бухгалтерського обліку та економічного аналізу, студенти ознайомляться з організацією та методикою обліку конкретних типових зовнішньоекономічних операцій (експортних, імпортних, бартерних, лізингових, консигнаційних, розрахункових) з урахуванням уніфікованих правил, рекомендованих Міжнародною торговельною палатою, а також специфічних зовнішньоекономічних операцій, що не набули широкого застосування або не мають чіткої й однозначної державної регламентації (компенсаційні, реекспортні тощо).

**II. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (ДФН)**

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практичні (семінарські) заняття	самостійну роботу
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність, як об'єкт бухгалтерського обліку та економічного аналізу.	2	2	3
Тема 2. Організація зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.	2	2	3
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій в зовнішньоекономічній діяльності.	3	3	4
Тема 4. Облік експортно-імпортних операцій.	3	3	4
Тема 5. Оподаткування експортно-імпортних операцій.	3	3	4
Тема 6. Облік валютних цінностей..	4	4	4
Тема 7. Облік операцій з купівлі та продажу іноземної валюти.	4	4	4
Тема 8. Облік зовнішньоекономічних товарообмінних операцій.	4	4	4
Тема 9. Облік операцій з давальницькою сировиною в зовнішньоекономічній діяльності.	4	4	4
Тема 10. Облік інших операцій в зовнішньоекономічній діяльності	3	3	4
Разом	32	32	38

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (ЗФН)**

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практичні (семінарські) заняття	самостійну роботу
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність, як об'єкт бухгалтерського обліку та економічного аналізу.	1	-	5
Тема 2. Організація зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.	1	-	5
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій в зовнішньоекономічній діяльності..	1	1	10
Тема 4. Облік експортно-імпортних операцій.	1	1	10
Тема 5. Оподаткування експортно-імпортних операцій.	1	2	10
Тема 6. Облік валютних цінностей.	1	2	10
Тема 7. Облік операцій з купівлі та продажу іноземної валюти.	1	2	10
Тема 8. Облік зовнішньоекономічних товарообмінних операцій.	1	-	10
Тема 9. Облік операцій з давальницькою сировиною в зовнішньоекономічній діяльності.	1	-	10
Тема 10. Облік інших операцій в зовнішньоекономічній діяльності.	1	-	10
Разом	10	8	90

II. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність, як об'єкт бухгалтерського обліку та економічного аналізу

1. Види зовнішньоекономічної діяльності
2. Принципи зовнішньоекономічної діяльності
3. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності

Тема 2. Організація зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві

1. Основи регулювання зовнішньоекономічної діяльності
2. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності
3. Методи тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності
4. Методи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльнос-

ті

Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій в зовнішньоекономічній діяльності

1. Види банківських рахунків в іноземній валюті
2. Монетарні та немонетарні статті
3. Класифікація курсових різниць
4. Дати, на які здійснюється перерахунок курсових різниць
5. Порядок перерахунку курсової різниці по дебіторській та кредиторській заборгованості
6. Порядок відображення курсових різниць на рахунках бухгалтерського обліку

Тема 4. Облік експортно-імпортних операцій

1. Терміни проведення розрахунків за імпортними операціями
2. Синтетичний та аналітичний облік імпортних операцій
3. Облік операцій з експорту та імпорту робіт та послуг
4. Облік авансів одержаних від іноземних покупців
5. Митне оформлення при здійсненні експортно-імпортних операцій

Тема 5. Оподаткування експортно-імпортних операцій

1. Порядок визначення прибутку до оподаткування та податку на при-

буток

2. Об'єкт та суб'єкти оподаткування ПДВ
3. Порядок нарахування акцизного збору
4. Види митних платежів і методи визнання митної вартості

Тема 6. Облік валютних цінностей

1. Види і класифікація валют
2. Порядок ліцензування валютних операцій
3. Види банківських рахунків в іноземній валюті

Тема 7. Облік операцій з купівлі та продажу іноземної валюти

1. Документальне оформлення при купівлі валюти
2. Витрати під час купівлі іноземної валюти
3. Операції з обов'язкового продажу іноземної валюти
4. Відображення в обліку операцій з продажу іноземної валюти
5. Відображення в обліку операцій з купівлі іноземної валюти

Тема 8. Облік зовнішньоекономічних товарообмінних операцій

1. Особливості укладання бартерної угоди
2. Види цін бартерних операцій
3. Особливості розрахунку сум бартерних операцій
4. Порядок митного оформлення бартерних операцій

Тема 9. Облік операцій з давальницькою сировиною в зовнішньоекономічній діяльності

1. Особливості укладання договорів на переробку давальницької сировини
2. Документальне забезпечення операцій з давальницькою сировиною
3. Оподаткування операцій з давальницькою сировиною ПДВ
4. Митні платежі при вивезенні давальницької сировини та ввезенні готової продукції

Тема 10. Облік інших операцій в зовнішньоекономічній діяльності

1. Облік фінансових інвестицій
2. Митне оформлення лізингових операцій та лізингові платежі

3. Облік кредитних операцій
4. Порядок одержання та погашення банківського кредиту

IV. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Зовнішньоекономічна діяльність - це:

- а) комплекс дій контрагентів різних країн зі здійснення та забезпечення торгового обміну як структурної ланки системи зовнішньоекономічних зв'язків;
- б) операції, об'єктом яких виступає іноземна валюта;
- в) діяльність суб'єктів господарської діяльності України й іноземних суб'єктів господарської діяльності, яка побудована на взаємовідносинах між ними, є сукупністю виробничо-господарських, організаційно-економічних і комерційних функцій щодо забезпечення обміну продукцією в матеріально-речовій формі та здійснюється як на території України, так і за її межами; являє собою заходи та дії з реалізації зовнішньоекономічних зв'язків;
- г) тільки ті види, на які суб'єктом ЗЕД одержано ліцензію.

2. Які основні види зовнішньоекономічних операцій існують у міжнародній торгівлі:

- а) імпорт, інвестиції, експорт, реімпорт;
- б) імпорт, реекспорт, реімпорт, імпорт;
- в) реекспорт, комерція, інвестиція, імпорт;
- г) імпорт, експорт, бартер, фінансові інвестиції.

3. Зовнішньоекономічна діяльність України здійснюється відповідно до таких принципів:

- а) консерватизм, об'єктивність, недискримінація, захист інтересів суб'єктів;
- б) верховенство закону, суверенітету народу України;
- в) суверенітет народу України, свобода зовнішньоекономічного підприємства, юридична рівність, верховенство закону, еквівалентність обміну;
- г) юридична рівність, консерватизм.

4. Юридичні особи мають право здійснювати зовнішньоекономічну діяльність з моменту:

- а) набуття дієздатності;
- б) набуття статусу юридичної особи;
- в) передбачення у статуті права здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- г) набуття постійного місця проживання.

5. Контроль за зовнішньоекономічною діяльністю здійснює:

- а) НБУ, міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі;
- б) Верховна Рада, НБУ, Міністерство економіки, Кабінет Міністрів, Державна митна служба, органи місцевого управління ЗЕД;
- в) антимонопольний комітет;

г) Торгово-промислова палата.

6. Брокер - це:

а) особа, яка професійно займається посередництвом у сфері купівлі-продажу товарів, цінних паперів, страхування;

б) посередник, який сприяє здійсненню різних угод між зацікавленими сторонами - клієнтами за їхнім дорученням і за їхній рахунок;

в) особа, яка представляє інтереси поручителя на певному ринку за узгодженою номенклатурою товарів;

г) фізична або юридична особа, яка від свого імені та за свій рахунок здійснює перепродаж товарів.

7. Юридичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, які не мають статусу юридичної особи з місцезнаходженням за межами України, створені та діють відповідно до законодавства іноземної держави, - це:

а) посередники;

б) нерезиденти;

в) резиденти;

г) довірителі.

8. Юридичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, які не мають статусу юридичної особи з місцезнаходженням на території України, здійснюють свою діяльність на підставі законів України, - це:

а) нерезиденти;

б) посередники;

в) резиденти;

г) агенти.

9. Експортна операція - це:

а) постачання товарів або послуг іноземним споживачам самими виробниками;

б) продаж товарів українськими суб'єктами ЗЕД іноземним суб'єктам господарювання з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України;

в) продаж раніше імпортованого товару;

г) продаж товарів або послуг через посередника.

10. За класифікаційною ознакою "За напрямками торгівлі" відноситься така зовнішньоекономічна операція:

а) аукціон;

б) бартер;

в) імпорт;

г) переробка давальницької сировини.

11. Резиденти та нерезиденти мають право бути власниками валютних цінностей, які знаходяться:

- а) на території України;
- б) за межами території України;
- в) на території України або за її межами, крім випадків, передбачених законодавством України;
- г) НБУ.

12. Торгово-посередницька діяльність - це:

- а) реекспорт, реімпорт;
- б) експорт, імпорт;
- в) консигнаційна, комісійна;
- г) бартерна.

13. Реімпорт - це:

- а) купівля товарів українськими суб'єктами ЗЕД у іноземних суб'єктів господарської діяльності з увезенням або без увезення цих товарів на територію України;
- б) придбання раніше експортованих товарів без їх доробки із увезенням з-за кордону;
- в) продаж за кордон раніше імпортованого товару без його доробки;
- г) придбання в іноземного контрагента товару з увезенням його з-за кордону.

14. Реекспорт - це:

- а) продаж іноземному контрагенту товару з вивезенням його за кордон;
- б) придбання в іноземного контрагента товару з увезенням його з-за кордону;
- в) продаж за кордон раніше імпортованого товару без його доробки;
- г) придбання раніше експортованого товару без доробки із увезенням з-за кордону.

15. Підготовка до укладання контракту має такі етапи:

- а) вибір ринку та його вивчення;
- б) вибір контрагента;
- в) проведення попередніх переговорів та укладання контракту;
- г) усі відповіді правильні.

16. Для підписання контракту потрібний дозвіл:

- а) органу державної влади;
- б) Торгово-промислової палати;
- в) Міністерства економіки;
- г) непотрібний дозвіл жодного органу, за винятком випадків, передбачених законом України.

17. Декларування товарів на митниці здійснює:

- а) агент;
- б) брокер;
- в) дилер;
- г) маклер.

18. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про операції в іноземній валюті визначені:

- а) П(С)БО 21 “Вплив змін валютних курсів”;
- б) Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”
- в) Законом України “Про зовнішньоекономічну діяльність”;
- г) Декретом КМУ “Про систему валютного регулювання та валютного контролю”.

19. Транзитний валютний рахунок підприємства призначений для проведення таких операцій:

- а) здійснення розрахунків з контрагентами;
- б) зарахування валютних засобів;
- в) зарахування кредитів;
- г) зарахування гуманітарної допомоги.

20. Згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку грошові кошти в іноземній валюті в дорозі обліковуються на рахунках:

- а) 314;
- б) 334;
- в) 312;
- г) 302.

21. Балансова вартість іноземної валюти, придбаної за гривні, дорівнює:

- а) сумі гривень, перерахованій для придбання іноземної валюти;
- б) сумі гривень за курсом НБУ на попередній день;
- в) сумі гривень, перерахованій для придбання іноземної валюти за курсом МВРУ;
- г) сумі гривень, перерахованій за біржовим курсом.

22. Балансова вартість іноземної валюти, одержаної як виручка від нерезидента, дорівнює:

- а) сумі іноземної валюти, зарахованої на поточний валютний рахунок за курсом НБУ;
- б) сумі іноземної валюти, зарахованої на транзитний валютний рахунок за курсом НБУ;
- в) сумі іноземної валюти, зарахованої на поточний валютний рахунок;
- г) сумі іноземної валюти, зарахованої за курсом МВРУ.

23. Балансова вартість іноземної валюти на початок звітного періоду дорівнює:

- а) вартості, визначеній за курсом НБУ на дату останньої операції;
- б) вартості, визначеній за курсом НБУ на останній день звітного періоду;
- в) вартості, визначеній за курсом НБУ на перший день звітного періоду;
- г) вартості, визначеній за курсом МВРУ.

24. Об'єктом обліку при перерахуванні суми курсової різниці є:

- а) запаси;
- б) власний капітал;
- в) гроші;
- г) основні засоби.

25. Монетарна стаття - це:

- а) одержаний аванс;
- б) дебіторська заборгованість, яка передбачає грошову компенсацію;
- в) запаси;
- г) основні засоби.

26. Немонетарна стаття - це:

- а) бартерні зобов'язання;
- б) кредиторська заборгованість, яка погашається грошовими коштами;
- в) грошові кошти на поточному валютному рахунку;
- г) дебіторська заборгованість, яка не передбачає грошову компенсацію.

27. Операційна курсова різниця, яка виникає за активами і зобов'язаннями, і пов'язана з такими видами діяльності:

- а) управлінською діяльністю підприємства;
- б) фінансовою діяльністю підприємства;
- в) операційною діяльністю підприємства;
- г) інвестиційною діяльністю.

28. Неопераційна курсова різниця, яка виникає за активами і зобов'язаннями, і пов'язана з такими видами діяльності:

- а) управлінською діяльністю підприємства;
- б) фінансовою діяльністю підприємства;
- в) організаційною діяльністю підприємства;
- г) основною діяльністю.

29. При експортних операціях перерахунок іноземної валюти у грошову одиницю України здійснюється:

- а) на дату складання ВМД;
- б) на день виписування первинного документа;
- в) на день відвантаження товарів на експорт;
- г) на день надходження валютної виручки.

30. Під час перерахунку суми курсової різниці не підлягають такі активи:

- а) матеріальні запаси;
- б) грошові кошти на поточному валютному рахунку;
- в) дебіторська заборгованість, яка буде погашатися грошовими коштами;
- г) кредиторська заборгованість, яка буде погашатися грошовими коштами.

31. Сума іноземної валюти, яка залишилася невикористаною під час цільового придбання для здійснення розрахунків:

- а) має бути перерахована банку для продажу;
- б) може залишитися для здійснення інших операцій;
- в) має бути перерахована до бюджету;
- г) має бути здана в обмінний пункт для продажу.

32. Невикористана іноземна валюта, придбана на МВРУ для цільового призначення, має бути продана через уповноважений банк:

- а) протягом 10 календарних днів її невикористання;
- б) протягом п'яти календарних днів її невикористання;
- в) протягом п'яти банківських днів її невикористання;
- г) наступного дня.

33. Сумою для нарахування внесків до Пенсійного фонду є:

- а) сума гривень для придбання валюти, вказаної в заявці;
- б) сума гривень для придбання валюти та для комісійної винагороди банку;
- в) сума гривень для придбання валюти за курсом НБУ на день придбання;
- г) сума гривень для придбання валюти за курсом МВРУ.

34. Класифікатор іноземних валют передбачає розподіл валют:

- а) на п'ять груп;
- б) на дві групи;
- в) на три групи;
- г) на чотири групи.

35. Дохід від операційної курсової різниці відображається на рахунках:

- а) 711;

- б) 714;
- в) 744;
- г) 719.

36. Дохід від неопераційної курсової різниці відображається на рахунках:

- а) 744;
- б) 711;
- в) 714;
- г) 719.

37. Витрати від операційної курсової різниці відображаються на рахунках:

- а) 942;
- б) 945;
- в) 949;
- г) 974.

38. Витрати від неопераційної курсової різниці відображаються на рахунках:

- а) 945;
- б) 942;
- в) 974;
- г) 949.

39. Перерахування грошових коштів для придбання іноземної валюти відображаються бухгалтерською проводкою:

- а) Дт 312 Кт 311;
- б) Дт 334 Кт 311;
- в) Дт 333 Кт 311;
- г) Дт 314 Кт 311.

40. Зархована на валютний рахунок придбана іноземна валюта відображається бухгалтерською проводкою:

- а) Дт 314 Кт 312;
- б) Дт 312 Кт 311;
- в) Дт 312 Кт 333;
- г) Дт 334 Кт 312.

41. Відображена негативна курсова різниця між фактичним курсом купівлі та курсом НБУ відображається бухгалтерською проводкою:

- а) Дт 334 Кт 333;
- б) Дт 312 Кт 333;
- в) Дт 949 Кт 333;
- г) Дт 945 Кт 333.

42. Перерахована іноземна валюта для продажу на МВРУ відображається бухгалтерською проводкою:

- а) Дт 333 Кт 312;
- б) Дт 334 Кт 314;
- в) Дт 334 Кт 312;
- г) Дт 314 Кт 312.

43. Списання іноземної валюти на продаж відображається бухгалтерською проводкою:

- а) Дт949Кт334;
- б) ДтЗП Кт334;
- в) Дт942Кт334;
- г) Дт685 Кт334.

44. Зараховані на поточний рахунок гривні від продажу іноземної валюти відображаються бухгалтерською проводкою:

- а) Дт 311 Кт 334;
- б) Дт 311 Кт 711;
- в) Дт 311 Кт 312;
- г) Дт 311 Кт 314.

45. Позитивна курсова різниця за коштами на валютному рахунку на дату складання балансу відображається бухгалтерською проводкою:

- а) Дт 312 Кт 719;
- б) Дт 312 Кт 745;
- в) Дт 312 Кт 714;
- г) Дт 312 Кт 719.

46. Негативна курсова різниця за кредиторською заборгованістю на день її оплати відображається бухгалтерською проводкою:

- а) Дт 945 Кт 632;
- б) Дт 632 Кт 714;
- в) Дт 632 Кт 719;
- г) Дт 632 Кт 744.

47. Перерахований аванс нерезиденту відображається бухгалтерською проводкою:

- а) Дт 632 Кт 312;
- б) Дт 632 Кт 314;
- в) Дт 371 Кт 312;
- г) Дт 362 Кт 312.

48. Заяви на переказування коштів за кордон виконуються:

- а) через систему банків-кореспондентів;
- б) поштою;
- в) телеграфом;
- г) факсом.

49. Перерахування іноземної валюти у грошову одиницю України при формуванні статутного фонду іноземних інвесторів здійснюється на таку дату:

- а) дату підписання установчого договору;
- б) дату, зазначену в установчих документах;
- в) дату перерахування іноземних інвестицій за курсом НБУ;
- г) дату надходження іноземних інвестицій за курсом МВРУ.

50. Придбана іноземна валюта має відображатися за таким курсом:

- а) аукціонним;
- б) НБУ;
- в) МВРУ;
- г) попередніх торгів.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО РОЗВ'ЯЗАННЯ

Завдання 1.

Підприємство “Радуга” уклало зовнішньоекономічний договір на придбання товару. Для виконання зобов'язань за договором воно повинно придбати 30000 дол. США. 15.01 було подано заяву на купівлю 30000 дол. США. У заяві підприємство зазначило комерційний курс придбання - 5,0 грн. за 1 дол. США. Ставка комісійної винагороди банку - 1,7%, збір до Пенсійного фонду - 1%. Фактичний курс придбання склав 5,03 грн. за 1 дол. США, а курс НБУ на дату зарахування іноземної валюти на поточний рахунок - 5,04 грн. за 1 дол. США,

Визначити максимальну суму гривні для придбання валюти. Скласти бухгалтерські проводки з придбання валюти та визначити суми.

Завдання 2.

Перерахунок іноземної валюти на кінець звітного кварталу У підприємства на кінець кварталу числиться залишок коштів на валютному рахунку - 40000 дол. США за курсом НБУ 5,03 грн. за 1 дол. США. На останній робочий день кварталу курс НБУ за 1 дол. США склав 5,08 грн.

Зробити перерахунок залишку на валютному рахунку на кінець звітного кварталу.

Завдання 3.

23.11 поточного року підприємство “Радуга” перерахувало на продаж 30000 дол. США. Курс НБУ на дату перерахування валюти на продаж склав 5,05 грн. за 1 дол. США, на дату продажу - 5,08 грн. за 1 дол. США, комерційний курс на дату продажу 5,09 грн. за 1 дол. США. Комісійна винагорода банку - 2%.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 4.

Підприємство “Лотос” перерахувало 16.11 поточного року 15 000 євро для продажу. Курс НБУ на дату перерахування коштів для продажу склав 6,87 грн. за 1 євро, на дату продажу - 6,85 грн. за 1 євро, комерційний курс на дату продажу - 6,89 грн. за 1 євро. Комісійна винагорода банку - 2%.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 5.

Для розрахунків з іноземною фірмою за обладнання з переробки молока підприємству необхідно придбати 9000 дол. США. Курс продажу на попередніх торгах на МВРУ склав 5,05 грн. за 1 дол. США, а на дату придбання валюти - 5,03 грн. за 1 дол. США. Курс НБУ на дату зарахування купленої валюти склав 5,02 грн. за 1 дол. США. Комісійна винагорода банку - 0,5% від фактично витраченої суми на придбання валюти.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 6.

20.03 поточного року на валютний рахунок українського підприємства надійшла виручка від продажу продукції російської фірми "Імідж" - 1 млн. рос. руб. 26.03 поточного року підприємство продало іноземну валюту. Курс продажу на МВРУ склав 0,18 грн/рос. руб. Комісійна винагорода банку - 1%.

Курси НБУ надати здійснення операцій: 20.03 - 0,19 грн/рос. руб., 26.03 - 0,20 грн/рос. руб.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 7. Підприємство одержало від нерезидента товар на суму 10 000 дол. США. Курс НБУ на дату оформлення ВМД складає 5,35 грн. за 1 дол. США. На митниці було сплачено мито 2% митної вартості, митний збір 0,2%, ПДВ. На кінець звітного кварталу заборгованість залишилася непогашеною. Курс НБУ на останній робочий день кварталу - 5,3 грн. за 1 дол. США.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 8.

Облік операцій з одержання товарів від нерезидента та перерахуванню валюти іноземному постачальнику

Підприємство одержало товар від нерезидента на суму 40000 дол. США. Курс НБУ на дату оформлення ВМД склав 5,35 грн. за 1 дол. США. На митниці було сплачено мито - 2% митної вартості, митний збір - 0,3%, ПДВ. У звітному кварталі підприємство перерахувало нерезиденту іноземну валюту в сумі 40 000 дол. США. Курс НБУ на дату перерахування валюти нерезиденту - 5,3 грн. за 1 дол. США.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 9.

Підприємство перерахувало 112 000 грн. для придбання 20000 дол. США. Ринковий курс придбання - 5,4 грн. за 1 дол. США. Придбана валюта надійшла на валютний рахунок (курс НБУ - 5,3 грн. за 1 дол. США). Сума комісійних банку за купівлю валюти - 500 грн. Після придбання її підприємство перерахувало валюту нерезиденту (курс НБУ на день перерахування - 5,3 грн. за 1 дол. США). Через деякий час підприємство імпортувало товар.

Перша ВМД - на суму 10000 дол. США. Курс НБУ на дату оформлення ВМД

- 5,35 грн. за 1 дол. США. Сплачено мито - 2%, митний збір - 0,2%, ПДВ.

Друга ВМД - на суму 10000 дол. США. Курс НБУ на дату оформлення ВМД

- 5,2 грн. за 1 дол. США. Сплачено мито - 2% грн., митний збір - 0,2%. Суму ПДВ визначити.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 10.

Українське підприємство здійснило 15.06 поточного року авансовий платіж нерезиденту в сумі 2000 дол. США. 20.07 поточного року було оприбутковано імпорتنий товар на підставі оформленої ВМД. Сплачено мито -3%, митні збори - 0,2% та ПДВ.

Завдання 11.

ТОВ “Флора” імпортувало 10.04 поточного року товари вартістю в еквіваленті національної валюти 60 000 грн. Сплачено мито - 2 000 грн., митні збори - 500 грн. У той же день підприємство надало органам митного контролю податковий вексель на суму 12400 грн. Сума зобов'язання за векселем не включається у склад податкових зобов'язань, а погашається перерахуванням коштів до бюджету.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 12.

ТОВ “Флора” перерахувало нерезиденту 10.05 поточного року попередню оплату в розмірі 9200 дол. США. Товар було одержано 20.06 поточного року на суму 9000 дол. США із зобов'язанням повернути решту суми валютою протягом місяця. При ввезенні товару на митну територію України було сплачено митний збір - 0,2% та мито - 2%. Кошти було повернуто 01.07 поточного року.

Курси НБУ на дати здійснення розрахунків: 10.05 - 5,05 грн/дол. США, 20.06

- 5,06, 30.06 - 5,04, 01.07 - 5,04 грн/дол. США.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 13.

Згідно з контрактом, ТОВ “Флора” перерахувало іноземному постачальнику аванс за надання рекламних послуг, пов'язаних із збутом продукції, на суму 1000 євро. Курс НБУ на дату перерахування коштів складав 6,87 грн. за 1 євро. При підписанні Акта про виконання послуги курс НБУ складав 6,85 грн. за 1 євро.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 14.

Облік операцій з одержання передоплати від нерезидента та відвантаженню товару (заборгованість погашається в одному звітному періоді).

ТОВ “Флора” одержало від нерезидента передоплату за товари 50 000 дол. США. Курс НБУ на дату одержання передоплати складав 5,05 грн. за 1 дол. США. У цьому ж звітному кварталі підприємство експортувало продукцію нерезиденту на суму 50000 дол. США. Курс НБУ на дату оформлення ВМД складав 5,08 грн. за 1 дол. США. Облікова вартість відвантаженого товару - 140000 грн. Сплачено мито - 5%, митні збори - 0,3%.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 15.

Облік операцій з відвантаження товару нерезиденту (заборгованість не погашається у звітному періоді).

ТОВ “Флора” експортувало нерезиденту готову продукцію на суму 20 000 дол. США. Курс НБУ на дату оформлення ВМД складав 5,04 грн. за 1 дол. США. Собівартість реалізованої продукції - 48 000 грн. Сума сплаченого мита - 8%, митних зборів - 0,3%. Заборгованість залишилася непогашеною на кінець звітного кварталу. Курс НБУ на останній робочий день кварталу складав 5,03 грн. за 1 дол. США.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 16.

Облік операцій з відвантаження товару нерезиденту й одержанню від нього оплати (заборгованість погашається у звітному періоді).

ТОВ “Флора” експортувало нерезиденту готову продукцію на суму 30000 дол. США. Курс НБУ на дату оформлення ВМД - 5,0 грн. за 1 дол. США. Собівартість реалізованої продукції - 72 000 грн. Сума сплаченого мита - 8%, митних зборів - 0,3%. У цьому ж звітному періоді підприємство одержало від нерезидента оплату - 30000 дол. США. Курс НБУ на дату одержання валюти - 5,05 грн. за 1 дол. США.

Завдання 17.

ТОВ “Імідж” уклало з нерезидентом зовнішньоекономічну угоду на експорт до Угорщини сільськогосподарської продукції контрактною вартістю 30000 євро. При оформленні ВМД було сплачено мито - 8%, митні збори 0,3%. Курс НБУ на дату оформлення ВМД складав 6,89 грн. за 1 євро. Нараховано та сплачено декларанту 4800 грн., у т. ч. ПДВ - 800 грн. На дату зарахування експортної виручки на поточний валютний рахунок курс НБУ складав 6,87 грн. за 1 євро. Собівартість реалізованої сільськогосподарської продукції - 115 200 грн.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 18.

ТОВ “Імідж” уклало з нерезидентом зовнішньоекономічну угоду про надання інформаційних послуг болгарській фірмі. Акт наданих послуг було підписано на суму 3 000 євро по курсу НБУ 6,85 грн. за 1 євро. Собівартість наданих послуг склала 7500 грн. Валютну виручку було зараховано на поточний валютний рахунок за курсом НБУ 6,87 грн. за 1 євро.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 19.

Між суб’єктами зовнішньоекономічної діяльності укладено бартерну (товарообмінну) угоду на загальну суму 45 000 дол. США. За угодою українське підприємство відвантажило іноземному партнерові продукцію на суму 45 000 дол. США. Курс НБУ на дату оформлення митної декларації складав 4,96 грн. за 1 дол. США. Сплачено мито - 10% та митні збори - 0,3%. Облікова вар-

тість продукції - 123 000 грн. Від іноземного партнера надійшли засоби захисту рослин на суму контракту. При оформленні ввізної митної декларації курс НБУ складав 4,95 грн. за 1 дол. США, мито - 8%, митний збір - 0,2%, ПДВ.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 20.

Резидент уклав бартерну угоду з нерезидентом на суму 8 000 дол. США й одержав товари на цю суму. Курс НБУ на дату складання ВМД -5,04 грн. за 1 дол. США. Сума мита - 5 000 грн., митного збору - 100 грн. У цьому звітному періоді резидент виконав свої зобов'язання - надав роботи вартістю 8000 дол. США. Курс НБУ на дату підписання Акта про виконання робіт - 5,05 грн. за 1 дол. США. Фактична собівартість робіт - 21000 грн.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 21.

ТОВ "Імідж" 1.04. поточного року одержало від банку-нерезидента кредит у сумі 60000 дол. США на два місяці під 12% річних.

З країною-нерезидентом Україна не має підписаної угоди про запобігання подвійного оподаткування. При оплаті відсотків з них утримується 15% податку на репатріацію. Термін погашення кредиту - 20 число кожного місяця.

Курси НБУ: 01.04 - 5,03 грн. за 1 дол. США, 20.04 - 5,08, 20.05 - 5,05 грн. за 1 дол. США.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 22.

04.04 поточного року засновники товариства з обмеженою відповідальністю підписали установчий договір, згідно з яким у створенні статутного капіталу бере участь іноземний засновник, внесок якого складає 80 000 дол. США. Суму було перераховано на поточний рахунок в іноземній валюті 20.04. поточного року.

Курси НБУ: 04.04. - 5,03 грн. за 1 дол. США, 20.04 - 5,05 грн. за 1 дол. США. Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 23.

Працівник ТОВ "Імідж" відбув у відрядження до м. Москви (Росія) на чотири дні (з 01.06. по 04.06. поточного року) з метою укладання зовнішньоекономічного контракту на експорт насіння соняшнику. 31.06 поточного року працівнику було видано аванс у сумі 13 000 рос. руб. і 500 грн. Кошти в касу були зараховані з поточного рахунка. Курс НБУ складав 0,189 грн. за 1 рос. руб. 07.07 поточного року працівник надає звіт про використання коштів, наданих на відрядження або підзвіт з документами: посвідченням на відрядження з позначками підприємства за місцем роботи та сторони, яка приймає за кордоном; транспортні квитки в м. Москва на суму 500 грн.; рахунок за наймання номеру в готелі - 3 000 руб.; квитки з міського транспорту - 200 рос. руб.; транспортні квитки з м. Москва - 3 200 рос. руб. Невикористану підзвітну суму по-

вернено в касу. Курс НБУ на дату повернення складав - 0,19 грн. за 1 рос. руб. Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

Завдання 24.

Керівник ТОВ "Флора" їде у відрядження до Польщі терміном на 10 днів (з 01.02 по 10.02 поточного року включно) - автотранспортом підприємства з метою вивчення передового досвіду вирощування сільськогосподарських культур. Передбачається, що під час відрядження він буде два дні перебувати в Україні.

01.02 поточного року керівник одержав корпоративну банківську платіжну картку (БПК) на суму 2 000 дол. США для покриття витрат у відрядженні, а також добові у сумі 60 грн та 560 дол. США. Курс НБУ складав 5,0 грн за 1 дол. США.

13.02 поточного року керівник подав звіт про використання коштів, наданих на відрядження або підзвіт. Курс НБУ на дату подання звіту складав 5,03 грн за 1 дол. США. До звіту були додані підтвердні документи: копія сторінок закордонного паспорта з позначками КПП про перетинання кордону 01.02 і 10.02 поточного року; документи, які підтверджують витрати на бензин 440 дол. США; рахунок за наймання номера в готелі - 950 дол. США; документи, які підтверджують представницькі витрати у розмірі 162 дол. США.

Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки.

VI. ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Загальнотеоретичні та специфічні основи обліку зовнішньоекономічної діяльності.
2. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
4. Основні положення міжнародних контрактів та особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку.
5. Облік валютно-фінансових операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
6. Ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності підприємств.
7. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
8. Міжнародні розрахунки при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
9. Розрахунки банківським переказом
10. Акредитивна форма розрахунків
11. Інкасова форма розрахунків
12. Факторингові операції
13. Розрахунок за допомогою векселів
14. Особливості відкриття рахунків у банках в іноземній валюті та здійснення операцій з іноземною валютою.
15. Облік валютних операцій.
16. Бухгалтерський облік купівлі-продажу іноземної валюти.
17. Види мита та митних платежів у зовнішньоекономічній діяльності.
18. Загальні засади експортно-імпоротної діяльності.
19. Облік імпорتنих операцій.
20. Облік експортних операцій.
21. Облік консигнаційних і комісійних операцій.
22. Облік зовнішньоекономічних операцій із давальницькою сировиною.
23. Облік зовнішньоекономічних бартерних операцій.
24. Організація зовнішньоекономічних автотранспортних перевезень
25. Документальне оформлення автотранспортних перевезень
26. Облік міжнародних автотранспортних перевезень.
27. Облік інвестиційних операцій.
28. Облік комплексного будівництва об'єктів за кордоном, надання та одержання технічної допомоги.
29. Облік гуманітарної допомоги.
30. Облік зустрічної торгівлі.
31. Види кредитування у зовнішньоекономічній діяльності.
32. Облік у вільних економічних та офшорних зонах.
33. Облік лізингових операцій у зовнішньоекономічній діяльності.

34. Облік реекспортних і реімпортних операцій.
35. Кредитування у зовнішньоекономічній діяльності та його облік.
36. Облік службових відряджень за кордон.
37. Звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
38. Митне оформлення при здійсненні експортно-імпортних операцій
39. Особливості укладання договорів на переробку давальницької си-

ровини

40. Види митних платежів і методи визнання митної вартості

VII. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-XII (із змінами і доповненнями) від 16.04.91 р.
2. Закон України «Про податок на додану вартість» № 168/97-ВР від 03.04.97 р. (із змінами і доповненнями).
3. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» № 283/97-ВР від 22.05.97 р.
4. Закон України «Про режим іноземного інвестування» № 93 від 19.03.96 р.
5. Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 1560-XII від 18.09.91 р.
6. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» № 185/94-ВР від 23.09.94 р.
7. Положення про бухгалтерський облік операцій в іноземній валюті, затверджене наказом Міністерства України № 29 від 14.02.96 р.
8. Указ Президента України «Про введення режиму твердого обмеження бюджетних видач і інших державних витрат, заходи щодо забезпечення доходів у бюджет і запобігання фінансової кризи» № 41/98 від 21.01.98 р.
9. Декрет Кабінету міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» № 15-93 від 10.02.93 р.
10. Бутинець Ф.Ф. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит». - Житомир: ПП «Рута», 2001. - 544 с.
11. Бровкова Е.Г., Прудіус І.П. Внешнеэкономическая деятельность. - К.: Сирин, 2000г. - 196 с.
12. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посібник / Під заг. ред. А.І.Кредісова. - К.: 1997. - 448 с.
13. Кузнецова Н.В. Регулирование внешнеэкономической деятельности в Украине (практическое пособие). - КСПЛАЙН, 1998. - 220 с.
14. Горицкая Н.Г. Учет и налогообложение операц з: внешнеэкономической деятельности. - К.: «Техника», 2000. - 72 с.
15. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності в Україні: Навч. посіб. для студентів вищ. навч.закл. За ред. М.Я.Азарова. - К.: ДІЯ, 2000. – 320 с.